

INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

doc. RNDr. Ing. Roman Šperka, Ph.D.

INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

INFORMAČNÍ SYSTÉMY EVROPSKÉ UNIE

Informační systémy Evropské unie

- orgány Evropské unie přijímají řadu opatření, které přímo nebo zprostředkovaně souvisí s informačními systémy
- jsou zřizovány agentury, které mají za úkol řídit různé evropské informační systémy
 - např. [Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva](#) (Tallin)
 - hlavním úkolem je zajišťovat provoz Vízového informačního systému
 - řídí druhou generaci Schengenského informačního systému
 - hlavním úkolem agentury bude provozní řízení těchto systémů a udržování jejich nepřetržitého provozu
 - další činnosti: přijímání bezpečnostních opatření, podávání zpráv, publikační činnost, monitorování a poskytování informací, jakož i organizace zvláštní odborné přípravy

Informační systémy Evropské unie

Schengenský informační systém (SIS)

- napomáhá při zajišťování bezpečnosti v rámci prostoru svobody, bezpečnosti a práva EU
- v zásadě se jedná o databázi s přísnými pravidly ochrany údajů, která umožňuje výměnu informací o osobách a předmětech mezi vnitrostátními donucovacími orgány
- modernizovaná verze tohoto systému je nazvaná SIS II

Vízový informační systém (VIS)

- bude podporovat provádění společné vízové politiky a pomáhat při zajišťování účinné ochrany hranic
- umožní, aby členské státy schengenského prostoru zadávaly, aktualizovaly a vyhledávaly informace o vízech (včetně biometrických údajů) elektronickou cestou

Eurodac

- umožňuje srovnávání otisků prstů žadatelů o azyl a nelegálních přistěhovalců, toto srovnávání je nezbytné pro rychlé určení členského státu, který bude zodpovědný za posouzení žádosti o azyl
- úkoly agentury spojené s vývojem a provozem budou vykonávány ve francouzském Štrasburku, zatímco zálohové místo se bude nacházet v rakouském Sankt Johann im Pongau.

Informační systém pro evropské veřejné zakázky (Simap)

- poskytuje přístup k nejdůležitějším informacím o veřejných zakázkách v Evropě

Indect

- komplexní monitorovací a vyhodnocovací systém Evropské unie, který má sloužit k vyhledávání a detekci lidí a předmětů

Schengenský informační systém (SIS II)

- ❑ byl zřízen podle ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 (8) a rozhodnutí 2007/533/SVV (9) ze dne 12. června 2007
- ❑ společný IS, který umožňuje příslušným orgánům v členských státech spolupracovat prostřednictvím výměny informací.
- ❑ bezpečnostní databázový systém, který provozují členské státy Schengenské smlouvy v souvislosti se zabezpečením hranic
- ❑ obsahuje záznamy o osobách a věcech
- ❑ je určen pro příslušníky pohraniční stráže, celníky, vízové a donucovací orgány v celém schengenském prostoru pro zajištění vysoké úrovně zabezpečení
- ❑ právním základem SIS II jsou dva akty, které se navzájem doplňují
 - rozhodnutí
 - ❑ definuje zejména kategorie údajů (záznamy o osobách a věcech), které se zadávají do systému pro podporu operativní spolupráce mezi policejními a justičními orgány v trestních věcech, účely jejich vkládání, kritéria a postupy pro vkládání a zpracovávání těchto údajů a orgány s právem přístupu k těmto údajům
 - ❑ obsahuje zvláštní ustanovení o zpracování a ochraně údajů vzhledem k těmto kategoriím údajů.

Schengenský informační systém (SIS II)

- V SIS II jsou zahrnuty kategorie záznamů:
 - záznamy o osobách hledaných za účelem zatčení a předání na základě evropského zatýkacího rozkazu a osobách hledaných za účelem vydání;
 - údaje o pohřešovaných osobách, které musí být umístěny pod dočasnou ochranu nebo jejichž místo pobytu je třeba zjistit;
 - záznamy o osobách za účelem zajištění jejich spolupráce v soudním řízení;
 - záznamy o osobách nebo vozidlech, plavidlech, letadlech a kontejnerech kvůli skrytým kontrolám nebo zvláštním kontrolám pro účely trestního stíhání a předcházení ohrožení veřejné bezpečnosti;
 - údaje o věcech hledaných za účelem zabavení nebo za účelem zajištění důkazů v trestním řízení.

Schengenský informační systém (SIS II)

- SIS II se skládá ze složek:

centrálního systému

- sestávajícího z:
 - technické podpůrné funkce obsahující databázi;
 - jednotného vnitrostátního rozhraní;

vnitrostátního systému

- v každém členském státě, sestávajícího z vnitrostátních datových systémů, které komunikují s centrálním SIS II
- může obsahovat soubor údajů obsahující úplnou nebo částečnou kopii databáze SIS II;

komunikační infrastruktury mezi CS-SIS a NI-SIS

- poskytuje šifrovanou virtuální síť vyhrazenou pro údaje SIS II a výměnu údajů mezi centrály SIRENE

Schengenský informační systém (SIS II)

- V souvislosti se záznamy platí následující ustanovení a postupy:
 - v případě hledané osoby bude záznam rovnocenný evropskému zatýkácímu rozkazu nebo žádosti o předběžnou vazbu (v případech vydávání); příslušný orgán bude náležitě jednat;
 - v případě pohřešované osoby orgán nahlásí, kdy byla tato osoba nalezena a podniknuté opatření vyžádané orgánem, který záznam vytvořil;
 - v případě osoby hledané ve spojitosti se soudním řízením bude orgán jednat podle požadavků centrály SIRENE;
 - v souvislosti se záznamy o závažné trestné činnosti nebo ohrožení veřejné bezpečnosti provede orgán skrytou nebo zvláštní kontrolu podle požadavku orgánu, který záznam vytvořil, a pokud je to v souladu s vnitrostátními právními předpisy členského státu, který tuto osobu našel;
 - pokud orgán v členském státu odhalí věc, na kterou se vztahuje záznam v SIS II za účelem zabavení nebo za účelem zajištění důkazů v trestním řízení, zabaví tuto věc nebo podnikne všechna nezbytná ochranná opatření.

Vízový informační systém (VIS)

- ❑ elektronický databázový systém členských států EU, resp. členů Schengenu, který obsahuje všechny relevantní údaje o žadatelích o víza včetně biometrických údajů
- ❑ konzuláty zemí EU proto sbírají digitalizované fotografie obličeje a otisky prstů žadatelů o vízum
- ❑ skládá se z centrální evropské databáze
 - je napojena na národní systémy tak, aby konzulární úřady v zahraničí, orgány odpovědné za ochranu hranic a další kompetentní orgány členských států mohly vkládat a prohlížet data týkající se žádostí a žadatelů o víza.
- ❑ za přípravu centrálního systému byla zodpovědná Komise, národní systémy budovaly jednotlivé členské státy.
- ❑ systém pro výměnu vízových údajů mezi členskými státy, který umožňuje oprávněným vnitrostátním orgánům vkládat a aktualizovat vízové údaje a elektronicky je prohlížet
- ❑ funguje centralizovaně a skládá se z:

ústřední systém

- "Ústřední vízový informační systém",

uživatelské rozhraní v každém členském státě

- „Národní uživatelské rozhraní“,
- umožní připojení příslušného ústředního vnitrostátního orgánu daného členského státu

vlastní komunikační infrastruktura

- mezi ústředím a národním rozhraním.

System Eurodac

- umožňuje zemím Evropské unie pomoci identifikovat
 - žadatele o azyl
 - osoby, které byly zadrženy v souvislosti s nezákonným překročením vnější hranice Unie.
- porovnáním otisků prstů mohou země EU stanovit, zda
 - žadatel o azyl je nebo není cizí státní občan, který se nachází protizákonně na území některé země EU, již předtím nepožádal o azyl v jiné zemi EU
 - žadatel o azyl nevstoupil na území Unie nelegálně.
- skládá se z:

ústřední jednotka v rámci Komise

- vybavená počítačovou ústřední databází pro porovnávání otisků prstů

system pro elektronický přenos dat

- mezi zeměmi EU a databází.

System Eurodac

- Kromě otisků prstů zahrnují údaje zasílané zeměmi EU:
 - zemi původu v EU;
 - pohlaví dané osoby;
 - místo a datum podání žádosti o azyl nebo zadržení dané osoby;
 - referenční číslo;
 - datum sejmutí otisků prstů;
 - datum předání údajů ústřední jednotce.

System Eurodac

- údaje jsou shromažďovány o osobách, jimž je minimálně 14 let, a do ústřední jednotky jsou zasílány přes vnitrostátní přístupové body
- v případě žadatelů o azyl
 - jsou uchovávány po dobu deseti let,
 - dokud jednotlivá osoba nezíská občanství jedné ze zemí EU, v níž pak musí být jejich údaje okamžitě vymazány
- údaje o cizích státních občanech, kteří byli zadrženi v souvislosti s nezákonným překročením vnější hranice
 - jsou uchovávány po dobu dvou let od data, kdy byly otisky prstů sejmuty.
 - údaje jsou okamžitě vymazány ještě před uplynutím dvou let, pokud cizí státní občan:
 - obdrží povolení k pobytu;
 - opustí území Unie;
 - získá občanství některé země EU.
- v případě cizích státních občanů, kteří jsou protiprávně přítomni v některé zemi EU
 - je možné porovnat jejich otisky prstů s otisky v ústřední databázi a určit, zda daná osoba již nepodala žádost o azyl v jiné zemi EU
 - poté, co byly otisky prstů předány za účelem srovnání, nejsou již uloženy v systému Eurodac
- pokud jde o ochranu osobních údajů
 - musí země EU, které do systému Eurodac posílají údaje, zajistit, aby všechny operace zahrnující zpracování, přenos, uchovávání nebo výmaz údajů probíhaly v souladu se zákonem
 - komise musí dohlížet na řádné uplatňování nařízení ústřední jednotkou a musí přijmout nezbytná opatření pro zajištění její bezpečnosti.

System Eurodac

- Eurodac se skládá z:

počítačová ústřední databáze údajů o otiscích prstů

- složená z:
 - ústřední jednotky;
 - záložního plánu a systému;

komunikační infrastruktura

- mezi ústředním systémem a členskými státy
- poskytuje šifrovanou virtuální síť vyhrazenou pro údaje systému Eurodac (dále jen „komunikační infrastruktura“).

- každý členský stát určí jeden národní přístupový bod
- údaje o osobách, které zpracovává ústřední systém, jsou zpracovávány jménem členského státu původu a oddělovány vhodnými technickými prostředky
- postup snímání otisků prstů se určí a uplatňuje v souladu s vnitrostátními zvyklostmi daného členského státu
- provozní řízení systému Eurodac sestává ze všech úkolů nezbytných pro zachování jeho nepřetržité funkčnosti
- při vypracovávání záložního plánu a systému se zohlední potřeby údržby i neočekávaný výpadek systému, včetně dopadu opatření k zajištění kontinuity provozu na zabezpečení a ochranu údajů.
- vnitrostátní orgány krajín EÚ činné v trestním řízení, například policie anebo Europol, by měli mít přístup k databáze Eurodac

Informační systém pro evropské veřejné zakázky (Simap)

- Portál SIMAP poskytuje přístup k nejdůležitějším informacím o veřejných zakázkách v Evropě
- ke zveřejnění oznámení o veřejných zakázkách mohou zadavatelé použít internetový nástroj eNotices
 - zjednodušuje a urychluje přípravu a zveřejňování oznámení o nabídkovém řízení
 - stránka eNotices poskytuje přístup ke všem jednotným formulářům používaným pro evropské veřejné zakázky
 - bezplatná služba
 - umožňuje pracovat v individualizovaném prostředí, kontrolovat možné chyby v oznámeních a shodu se směrnicemi EU, které řídí veřejná výběrová řízení
- jinou možností zveřejnění je zveřejnění přes eSenders
 - organizace oprávněná podávat oznámení ve formě XML souborů přímo Úřadu pro úřední tisky
 - v ČR je elektronickým odesílatelem TED Ministerstvo pro regionální rozvoj
- oznámení o nabídkovém řízení jsou zveřejňována v dodatku k Úřednímu věstníku dostupném na webových stránkách Tenders Electronic Daily (TED) , oficiálním internetovém zdroji veřejných zakázek v Evropě.

Indect

- ❑ komplexní monitorovací a vyhodnocovací systém Evropské unie
- ❑ má sloužit k vyhledávání a detekci lidí a předmětů
- ❑ měl by zajistit bezpečnost obyvatel ve městech
- ❑ na programu se podílí 17 evropských institucí a univerzit, v Česku je to VŠB - Technická univerzita Ostrava.
- ❑ projekt má o lidech shromažďovat veškeré údaje a komunikační data z telefonů a internetu
- ❑ Pomocí vyhledávačů na sociálních sítích, chatech, diskusních forech a blozích bude sledovat vše, co děláme, monitorovat všechny fotografie a videa, která se na nich objeví
- ❑ systém bude využívat také kamerové systémy
- ❑ v důsledku propojení s údaji v biometrických pasech bude schopen rozpoznávat obličeje vytipovaných osob nebo je pomůže identifikovat v davu
- ❑ systém bude sám vyhodnocovat, jaké chování je normální a jaké ne. Jeho úkolem je předvídat chování jednotlivce, skupin osob nebo i celé společnosti
- ❑ úkolem systému je včas zjistit případy podezřelého chování, které si zaslouží pozornost nebo reakci bezpečnostních složek

Děkuji za pozornost.

Otázky?